

A Korruptióellenes Munkacsoport 2023. évi konszenzusos (a kormányzati oldal által már elfogadott) javaslatai

Sorszám	Almunkacsoport	Kormányzaton belüli témafelelős	Javaslat tartalma	Kormányzati álláspont
1	Közbeszerzés	TFM	<p>Összeférhetetlenségről, korruptió és kartell megelőzéséről szóló új önálló KH útmutatók, ügyintézői tudatosság növelése.</p> <p>Javasolt önálló útmutatókkal segíteni a közbeszerzési ajánlatkérők és gazdasági szereplők munkáját. Javasolt, hogy az összeférhetetlenség jelensége elleni fellépés elősegítésére a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács részéről új útmutató kidolgozására kerüljön sor.</p> <p>Javasolt, hogy a korruptió kockázatok és kartellmagatartások felismerése és megelőzése tárgyában a Közbeszerzési Hatóság a Gazdasági Versenyhivatallal együttműködve dolgozzon ki új útmutatót.</p> <p>Javasolt – a vonatkozó útmutatók kidolgozásán felül – a közszféra munkatársai számára a szervezeti integritás elősegítése érdekében az esetleges korrupt befolyásból eredő összeférhetetlen helyzetek felismerését, és annak jelentését segítő konferenciák, tájékoztató rendezvények megtartása a Nemzeti Közszozlálati Egyetem közreműködésével. Szükségesnek tartjuk a közérdeklő bejelentés megtételének promotálását.</p>	<p>A korruptió kockázatok és kartellmagatartások felismerése és megelőzése tárgyában kidolgozandó új útmutatóra vonatkozó javaslattal a Kormány egyetért, támogatja annak Stratégiába történő beépítését.</p> <p>Ezen kívül az összeférhetetlenség, a korruptió és kartell megelőzése tárgyában itt megfogalmazott javaslatban foglaltakkal a Kormány egyetért, azok szerepelnek a Stratégia tervezetében.</p>
2	Közbeszerzés	TFM	<p>Szakmai kamarák általi tájékoztatás az előzetes piaci konzultációról.</p> <p>A Munkacsoport javasolja, hogy az előzetes piaci konzultáció indításának tényéről a beszerzés tárgya szerinti piac gazdasági szereplői érdekeit képviselő szakmai kamara (ahol van) folyamatosan (az előzetes piaci konzultációba való érdemi bekapcsolódás határidején belül) értesítse a tagjait, és a kamara vizsgálja meg annak lehetőségeit, hogy ezt az információt széles körben köztudomásúvá tegye például a saját honlapján elhelyezett figyelemfelhívó adatközléssel, az EKR előzetes piaci konzultációkat tartalmazó felületére mutató hivatkozásokkal, hírlevélben történő figyelemfelhívással (amennyiben alkalmaz hírlevelet).</p>	<p>A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, a javaslat szerepel a Stratégia tervezetében.</p>
3	Közbeszerzés	TFM	<p>KKV-k számára közbeszerzési kompetencia megszerzésének elősegítése.</p> <p>A Munkacsoport javasolja, hogy a mikro-, kis- és közép vállalkozások számára közbeszerzési kompetencia megszerzése, fejlesztése céljából tartsanak rendszeres képzéseket. Erre a célra javasolt megvalósítani különösen Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervében vállalt legalább 2200 KKV – elsősorban e-learning – eszközökkel történő képzését a közbeszerzésekben való részvétel, EKR használata, jogorvoslati lehetőségek témakörében. A Munkacsoport célszerűnek látja, hogy az említett képzések terjedjenek ki az integritással és a korruptió elkerülésével kapcsolatos témákra is.</p>	<p>A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, a javaslat szerepel a Stratégia tervezetében.</p>
4	Közbeszerzés	TFM	<p>Az egyajánlattevős eljárások csökkentése, illetve a verseny hatékonyságának növelése érdekében a részajánlattétel lehetőségének átfogóbb ellenőrzése.</p> <p>Tekintettel a Jelentés azon megállapítására, miszerint „az eredményes részek tekintetében az egyajánlatos szerződések számának aránya az uniós eljárásrendben a 2022. évben 32,9%-volt, nemzeti eljárásrendben az egyajánlatos szerződések számának aránya 20,1%-ot tett ki”, a Munkacsoport felkéri</p>	<p>A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, a javaslat szerepel a Stratégia tervezetében.</p>

A Korrupcióellenes Munkacsoport 2023. évi konszenzusos (a kormányzati oldal által már elfogadott) javaslatai

Sorszám	Almunkacsoport	Kormányzaton belüli témafelelős	Javaslat tartalma	Kormányzati álláspont
			az ellenőrzési hatáskörrel rendelkező szerveket, hogy a részajánlattétel lehetőségének ellenőrzése különös körülményekkel történjen meg.	
5	Közbeszerzés	TFM	<p>A hirdetményellenőrzés/folyamatba épített ellenőrzés szempontjainak szigorítása a konkrét gyártmányjelzések, túlspecifikált alkalmassági követelmények és értékelési szempontok indokolatlan alkalmazása körében.</p> <p>A piaci szereplők korrupciós érzetét nagymértékben növeli, ha a kiírásokban nem objektíven és terméksemlegesen történik a bírálati, értékelési szempontok meghatározása, illetve az egyenértékűségi kritériumok pontatlan meghatározása is csökkenti a versenyt.</p> <p>A Munkacsoport felkéri az ellenőrzési hatáskörrel rendelkező szerveket, hogy a konkrét gyártmányjelzések, túlspecifikált alkalmassági követelmények és értékelési szempontok ellenőrzése körében különös körülményekkel járjanak el.</p>	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, a javaslat szerepel a Stratégia tervezetében.
6	Közbeszerzés	TFM	<p>A piac éves tájékoztatása a Közbeszerzési Hatóság együttműködési megállapodásaival kapcsolatban.</p> <p>Annak érdekében, hogy a Munkacsoport nyomon kövesse, hogy hogyan segítik ezek a megállapodások a korrupciós kockázatok visszaszorítását, a Munkacsoport felkéri a Közbeszerzési Hatóságot, hogy az Éves Beszámoló keretében a jelenlegihez képest részletesebben adjon tájékoztatást az együttműködési megállapodásainak az eredményeiről.</p>	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, azonban annak Stratégiába történő beépítése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a javaslat címzettje nem a Kormány.
7	Közbeszerzés	TFM	<p>A megindított eljárások vonatkozásában a közbeszerzési dokumentumok anonimizált elérésének biztosítása.</p> <p>Transzparenciát erősítő javaslat, amely olyan jogszabály módosításra irányul, hogy a közbeszerzési dokumentumok az EKR felületén legyenek a rendszerben regisztrációval rendelkezők számára minden esetben anonim módon elérhetőek.</p>	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, a javaslat szerepel a Stratégia tervezetében.
8	Közbeszerzés	TFM	<p>Közbeszerzési díjak csökkentése.</p> <p>Készüljön javaslat az ajánlattevői oldalt terhelő, a közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó díjak (pl. jogorvoslat) olyan mértékű csökkentése érdekében, hogy piaci szereplők a jogorvoslati jogukkal hatékonyan élni tudjanak, figyelemmel a mikro-, kis- és középvállalkozások lehetőségeire, ugyanakkor a díjsökkentés ne legyen olyan mértékű, amely lehetőséget teremt a jogorvoslati kérelmek benyújtási jogának visszaélészerű (alaptalan, kizárólag a közbeszerzési folyamat alaptalan megakasztását célzó) gyakorlására.</p>	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, annak Stratégiába történő beépítése támogatott.
9	Közbeszerzés	TFM	<p>A sikertelen öntisztázással kapcsolatos döntés nyilvánosságának biztosítása, melynek értelmében ezek a határozatok is közzétételre kerüljenek.</p> <p>Javasoljuk, hogy a Közbeszerzési Hatóság és az Integritás Hatóság tegye közzé a sikertelen öntisztázással kapcsolatos döntéseket is.</p>	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, azonban annak Stratégiába történő beépítése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a javaslat címzettje nem a Kormány.

A Korruptióellenes Munkacsoport 2023. évi konszenzusos (a kormányzati oldal által már elfogadott) javaslatai

Sorszám	Almunkacsoport	Kormányzaton belüli témafelelős	Javaslat tartalma	Kormányzati álláspon
10	Közbeszerzés	TFM	A közérdekű bejelentésekkel kapcsolatos adatok rendszeres nyilvánosságra hozatala oly módon, hogy annak teljesítése a bejelentés alapján indult eljárás lezárását követően legyen kötelező a Közbeszerzési Hatóság számára úgy, hogy az ne veszélyeztesse a bejelentő jogos érdekeit.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, azonban annak Stratégiába történő beépítése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a javaslat címzettje nem a Kormány.
11	Uniós és nemzeti támogatási programok	PM	Annak vizsgálata, hogy az európai uniós forrásból finanszírozott támogatásoknál működő ellenőrzési típusokból mely ellenőrzési aktusok építhetők be a hazai támogatási szabályozásba, ami a közpénz felhasználásának védelmét és a korruptiógyanú csökkentését egyaránt eredményezné.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, azonban annak Stratégiába történő beépítése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a javaslat címzettje nem a Kormány.
12	Uniós és nemzeti támogatási programok	PM	Felülvizsgálatra szorul, hogy a hazai forrásokból biztosított támogatások körében indokolt-e a támogatások lebonyolításában, kezelésében segédkező szervezetek többszintűsége.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, annak Stratégiába történő beépítése támogatott.
13	Uniós és nemzeti támogatási programok	PM	Az európai uniós forrásból finanszírozott támogatások alapulvételével vizsgálendő a hazai támogatások körében is az ellenőrzések esetszámainak növelésére irányuló intézkedések bevezetése, amikkel a korruptió kockázata csökkenthető.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, annak Stratégiába történő beépítése támogatott.
14	Uniós és nemzeti támogatási programok	PM	A fejezeti kezelésű előirányzatok terhére nyújtott támogatások esetében a támogatáshalmazozódás vizsgálatának, illetőleg módszertan alapján történő kockázatelemzés beépítése a hazai támogatási rendszerbe, ami a szabálytalanságok feltárásában (pl. ellenőrzéssel) és a korruptiók lehetőségei csökkentésében nyújthat támogatást.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, annak Stratégiába történő beépítése támogatott.
15	Uniós és nemzeti támogatási programok	PM	Indokolt vizsgálni, hogy mi az oka annak, hogy – különösen a pályázati felhívások körében –, elmarad a Támogatásokat Vizsgáló Iroda részére való bejelentési kötelezettség teljesítése.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, annak Stratégiába történő beépítése támogatott.
16	Uniós és nemzeti támogatási programok	PM	Eljárási szabályok lehetséges egyszerűsítésének vizsgálata.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, annak Stratégiába történő beépítése támogatott.
17	Közzéadás nyilvánossága és transzparencia	IM	A Munkacsoport vizsgálja meg a közfeladatot ellátó szervek körében a közérdekű adat kiadását elrendelő jogerős ítéletek teljesítésével kapcsolatos tapasztalatokat és értékeli az ítélet teljesítésének a kikényszerítésére hivatott eszközök (végrehajtási eljárás, büntetőjogi felelősségre vonás) hatékonyságát.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, azonban annak Stratégiába történő beépítése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a javaslat címzettje nem a Kormány.

A Korrupcióellenes Munkacsoport 2023. évi konszenzusos (a kormányzati oldal által már elfogadott) javaslatai

Sorszám	Almunkacsoport	Kormányzaton belüli témafelelős	Javaslat tartalma	Kormányzati álláspont
18	Közzadatok nyilvánossága és transzparencia	IM	A Munkacsoport vizsgálja meg a közérdekű adat kiadása érdekében folyó azon peres eljárásokat, amelyekben alperesként központi költségvetési szerv vesz részt, annak megállapítása érdekében, hogy a bíróság döntése függvényében szükségesnek, indokoltnak és törvényesnek bizonyult-e az adatigénylés teljesítésének a megtagadása.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, azonban annak Stratégiába történő beépítése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a javaslat címzettje nem a Kormány.
19	Közzadatok nyilvánossága és transzparencia	IM	A civilszféra szereplői által felvetett problémák alaposabb kivizsgálása érdekében az érintett tárgykörökben indokolt a Kormány által a NAIH megkeresése annak érdekében, hogy folytasson le nemzetközi példák összehasonlítására is alkalmas témavizsgálatot a közérdekűadat-igénylések teljesítésének a hazai gyakorlatával kapcsolatban.	A Kormány álláspontja szerint a javaslat támogatható, azonban annak Stratégiába történő beépítése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a javaslatban foglaltak a NAIH megkeresése által teljesíthetők.
20	Közzadatok nyilvánossága és transzparencia	IM	Munkacsoport következő éves munkatervének keretében <ul style="list-style-type: none"> - a hazai és nemzetközi gyakorlat tükrében – a nem konszenzusos javaslatok kivételével – a civilszféra szereplői által a 3. fejezetben felvetett javaslatok és - a közérdekű adat kiadása iránti perekre vonatkozó új szabályok gyakorlati tapasztalatainak vizsgálata. 	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, azonban annak Stratégiába történő beépítése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a javaslat címzettje nem a Kormány.
21	Közzadatok nyilvánossága és transzparencia	IM	Annak vizsgálata, hogy a közélet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezetek átláthatóságáról szóló 2021. évi XLIX. törvény és a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény szabályai mennyiben biztosítják a külföldi támogatások átláthatóságát.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, azonban annak Stratégiába történő beépítése nem indokolt, mivel az a Stratégia keretein kívül valósítható meg.
22	Közzadatok nyilvánossága és transzparencia	IM	A vagyonynyilatkozatok nyilvánosságának további erősítése érdekében a civilszféra szereplőinek a 3. fejezetben részletesen kifejtett javaslatai tekintetében készüljön nemzetközi (EU-s) összehasonlítás.	A Kormány álláspontja szerint a javaslat támogatható, azonban annak Stratégiába történő beépítése nem indokolt, mivel az a Stratégia keretein kívül valósítható meg.
23	Büntetőjog, büntetőeljárások	PM	Az almunkacsoport az érintett szervek bevonásával (PM, NAV), a korrupció minél hatékonyabb megelőzésének körében, javasolja megvizsgálni a vagyongyarapodási vizsgálat alkalmazási körének bővítését, például a vesztegetés, befolyással üzérkedés bűncselekmények elkövetésének gyanúja esetére is.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, a javaslat szerepel a Stratégia tervezetében.
24	Büntetőjog, büntetőeljárások	BM	A korrupció elleni fellépés elképzelhetetlen az erkölcsi alapok, a hivatásrendi értékek folyamatos erősítése, az állampolgári aktivitás, a bizalom megteremtése, valamint az egyéni felelősségvállalás tudatosítása nélkül. Az almunkacsoport hisz abban, hogy a leghatékonyabb megoldások a párbeszédre és együttműködésen alapuló eljárásrendek kialakításban rejlik, így a büntetőeljáráshoz érintett szervek közötti együttműködést és párbeszédet célszerűnek tartja az állampolgárok körére is kivetíteni , amely elsősorban a megelőzésben bírhat jelentőséggel (pl. hatékony, a társadalom minden tagja számára közérthetően megfogalmazott megelőző kampány lefolytatásának, melynek során tudatosításra kerül az állampolgároknak, hogy a jogtalan előny	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, a javaslat szerepel a Stratégia tervezetében.

A Korruptióellenes Munkacsoport 2023. évi konszenzusos (a kormányzati oldal által már elfogadott) javaslatai

Sorszám	Almunkacsoport	Kormányzaton belüli témafelelős	Javaslat tartalma	Kormányzati álláspont
			adása, ígérete, más részről pedig kérése, elfogadása annak nagyságrendjétől függetlenül bűncselekményt valósít meg, amely szabadságvesztéssel büntetendő), de a már megvalósult bűncselekmények feltárását, bizonyítását is segítheti a közreműködésük (a bizalom kiépítésre szolgáló ismeretek terjesztése). Mindezek lehetőségeinek és módszereinek meghatározásában elsősorban az NVSZ közreműködésére számít az almunkacsoport.	
25	Büntetőjog, büntetőeljárások	TFM	Az almunkacsoport egyetért továbbá abban is, hogy a már működő korruptióellenes intézményrendszerbe folyamatosan be kell illeszteni az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzése kapcsán hazánk által vállalt kötelezettségeket, és megalkotni az azok végrehajtását szolgáló szabályozást és intézményrendszert , melyben lehetőséghez és szükségességéhez mérten ajánlja fel együttműködését, amely legfőképp az érintett szervek tapasztalatainak megosztásával, statisztikai adatok rendelkezésre bocsátásával, esetleg javaslatok elkészítésében mutatkozna meg.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, a javaslat szerepel a Stratégia tervezetében.
26	Büntetőjog, büntetőeljárások	IM	Az almunkacsoport civil kezdeményezésre meg kívánja vizsgálni, hogy a köznyelvben elterjedt, ún. „magas szintű korruptió” fogalmának meghatározása mennyiben szükséges.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, azonban annak Stratégiába történő beépítése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a javaslat címzettje nem a Kormány.
27	Büntetőjog, büntetőeljárások	IM	Az almunkacsoport – civil kezdeményezésre – megfontolásra javasolja az OLAF igazságügyi ajánlást tartalmazó jelentéseinek nyilvánosságra hozatalát abból a célból, hogy megvizsgálható legyen annak (illetve egyes részeinek) alkalmassága a korruptióellenes (jog)gyakorlatba való átültetésre.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, azonban annak Stratégiába történő beépítése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a javaslat címzettje nem a Kormány.
28	Büntetőjog, büntetőeljárások	BM	Az almunkacsoport javasolja a gazdasági (üzleti, civil) korruptió körében kutatások, vizsgálatok elvégzését és annak megállapításaira figyelemmel javaslatok megfogalmazását.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, azonban annak Stratégiába történő beépítése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a javaslat címzettje nem a Kormány.
29	Büntetőjog, büntetőeljárások	IM	Az almunkacsoport jövő évi munkatervébe való felvételre szánt javaslat annak áttekintésére, hogy a jelentéstételi kötelezettségről szóló 1/2007. (ÜK. 3.) LÜ körlevél által szabályozott, az ügyészégi szervezeten belül érvényesülő jelentéstételi kötelezettség hatálya alá eső ügyek közül, 2018-2022 között, mennyi minősült a Be. 817/A. § (1) bekezdése szerinti, közhatalom gyakorlásával vagy közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekménynek.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, azonban annak Stratégiába történő beépítése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a javaslat címzettje nem a Kormány.
30	Büntetőjog, büntetőeljárások	IM	Az almunkacsoport jövő évi munkatervébe való felvételre szánt javaslat: Amennyiben a Btk. bűncselekményei közül meghatározásra kerül a tágabb értelemben vett, korruptiós és korruptiós-jellegű bűncselekmények köre, úgy további vizsgálat folytatható annak megállapítása érdekében, hogy hány büntetőeljárás indult ilyen bűncselekmények elkövetésének gyanúja okán az elmúlt 5 évben; illetve, hogy a kriminális korruptió bűnügyi statisztikai halmazába tartozó ügyek valójában milyen korrupt magatartásokat tartalmaznak.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, azonban annak Stratégiába történő beépítése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a javaslat címzettje nem a Kormány.

A Korrupcióellenes Munkacsoport 2023. évi konszenzusos (a kormányzati oldal által már elfogadott) javaslatai

Sorszám	Almunkacsoport	Kormányzaton belüli témafelelős	Javaslat tartalma	Kormányzati álláspont
31	Büntetőjog, büntetőeljárások	IM	Az almunkacsoport jövő évi munkatervébe való felvételre szánt javaslat annak áttekintésére, hogy jelenleg milyen feltételrendszer, szabályozási keretrendszer érvényesül a nemzeti vagyonnal, illetve a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványok által kezelt vagyonnal való gazdálkodásra, és mindezek ismeretében javaslatok kidolgozása a célszerűnek vélt, a minél felelősségteljesebb vagyonkezelés támogatására.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, azonban annak Stratégiába történő beépítése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a javaslat címzettje nem a Kormány.
32	Büntetőjog, büntetőeljárások	BM	Az almunkacsoport javasolja a gazdasági (üzleti, civil) korrupcióval kapcsolatos információgyűjtést, célzott kutatások végzését, amely alapján a szükségesnek vélt intézkedésekre is javaslatot fogalmaz meg.	A Kormány a javaslatban foglaltakkal egyetért, azonban annak Stratégiába történő beépítése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a javaslat címzettje nem a Kormány.

A Korruptióellenes Munkacsoport 2023. évi nem konszenzusos (a kormányzati oldal által már elutasított) javaslatai

Sorszám	Almunkacsoport	Kormányzaton belüli témafelelős	Javaslat tartalma	Támogatottság hiányának indoka
1	Közbeszerzési	TFM	<p>Az előzetes piaci konzultáció hatékonyságának növelése</p> <p>A Kormány tegyen intézkedéseket arra vonatkozóan, hogy az előzetes piaci konzultáció lezárásaként az ajánlatkérő által készített összefoglaló tartalma és az abban a gazdasági szereplőkkel közösen kialakított műszaki tartalom valóban tükröződjön az azt követő közbeszerzési eljárás műszaki dokumentációjában annak érdekében, hogy vonzóbbá tegye a nagyobb arányú részvételt a gazdasági szereplők körében és az ajánlatkérők se tekintse ezt pusztán adminisztratív tehernek. A javaslat nem átfogóan érinti a műszaki leírás meghatározását. A verseny hiánya, az ajánlatok alacsony száma ugyanis nagymértékben a közbeszerzési dokumentáció hibáira, versenykorlátozó jellegére vezethető vissza. Az előzetes piaci konzultáció hatékonyságának növelése ez ellen hathatna.</p>	<p>A Kormány alternatív intézkedésről határozott, figyelemmel a 1118/2023. (III. 31.) Korm. határozat a közbeszerzésekben a verseny szintjének növelését célzó intézkedésekről (2023–2026) szóló cselekvési tervben foglaltakra:</p> <p>„A Kormány (...) 10. felhívja a területfejlesztési minisztert, hogy az előzetes piaci konzultáció kötelező adattartalmának alkalmassági követelményekkel és értékelési szempontokkal való bővítése érdekében dolgozzon ki javaslatot az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről szóló 63/2022. (II. 28.) Korm. rendelet előzetes piaci konzultációra vonatkozó szabályainak módosítására;</p> <p>Felelős: területfejlesztési miniszter</p> <p>Határidő: 2023. október 31.”</p> <p>A Kormány egyetért azzal, hogy a fenti intézkedés kiegészítéseként az előzetes piaci konzultáció során beérkezett véleményekkel kapcsolatos álláspontról szóló összefoglaló készítése kötelezettség pontosítása megtörténjen azzal, hogy a beérkezett vélemény figyelmen kívül hagyását szükséges szakmailag megindokolni.</p> <p>A Kormány a javaslat további részeivel azonban nem ért egyet. Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve szerint a közbeszerzési eljárás megindítása előtt az ajánlatkérő szervek piaci konzultációkat folytathatnak annak érdekében, hogy előkészítsék a közbeszerzést, és e célból az ajánlatkérő szervek például tanácsot kérhetnek, illetve fogadhatnak el piaci résztvevőktől. A tanács a közbeszerzési eljárás megtervezése és lebonyolítása során felhasználható, feltéve, hogy a tanácsadás nem jár a verseny torzulásával, illetve nem vezet a megkülönböztetésmentesség és az átláthatóság elvének megsértéséhez. (40. cikk). A műszaki leírás meghatározza az építési beruházás, a szolgáltatás vagy az áru kívánt tulajdonságait (42. cikk). A fentiekből következik, hogy a Korruptióellenes Munkacsoport javaslatában foglaltakkal ellentétben az előzetes piaci konzultáció nem arra szolgál, hogy az ajánlatkérő a gazdasági szereplőkkel közösen alakítsa ki a műszaki tartalmat, hanem arra, hogy az ajánlatkérő – szigorú feltételek betartása mellett – tanácsot kérjen, illetve fogadhasson el piaci résztvevőktől.</p>
2	Közbeszerzési	TFM	<p>A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács bővítése olyan nem-kormányzati szereplőkkel, amelyek tevékenysége lefedi a Kbt. preambulumban nevesített közérdekű célokat.</p> <p>A Tanács tagjai a Kbt. 182. § (1) bekezdése alapján az egyes közérdekű célokat, az ajánlatkérőket és az ajánlattevőket képviselik. A Kbt. preambuluma nevesíti a közérdekű célok között a környezetvédelmet és az állam szociális célkitűzéseinek elősegítését is, ahogy a közpénzek átláthatóságát és nyilvános ellenőrizhetőségét is. Az OECD közbeszerzésekre vonatkozó ajánlásai¹ külön pontban (VI.) nevesítik a társadalmi szereplők, köztük civil szervezetek részvételének fontosságát. A Tanács jelenlegi összetételében aránytalanul kevés társadalmi szereplő jelenik meg, és ezek sem tükrözik a Kbt.-ben megfogalmazott célokat és nem biztosítanak kiegyensúlyozott képviseletet a társadalmi szereplők számára.</p> <p>Jelenleg különösen a környezetvédelmi és szociális szempontokat képviselő szervezetek jelenléte hiányzik. Utóbbiaknál azért is tartjuk fontosnak a szervezetek jelenlétét, hogy szakszervezeti oldalról is legyen ellenpólusa az erős munkáltatói képviseletnek. Ugyan léteznek különféle érdekegyeztető fórumok, a társadalmi szereplőknek ezeken keresztül sokkal nehezebb az érdekeiket érvényesíteni, mint például az erősebb jogkörökkel felruházott kamaráknak. Ugyanígy felmerül a kérdés az átlátható közpénzfelhasználás és annak nyilvános ellenőrizhetőségére vonatkozóan is: a</p>	<p>A Kormány Magyarország zöld közbeszerzési stratégiájáról (2022–2027), valamint a végrehajtásához szükséges egyes intézkedésekről szóló 1646/2022. (XII. 22.) Korm. határozatban már felkérte a közbeszerzések környezetvédelmi vonatkozásaival kapcsolatos feladatokra magát a Közbeszerzési Hatóságot (zöld közbeszerzési kompetenciacentrumként), valamint a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanácsot, akik az érdekeltek bevonásával és a szakértői csoportok összetételére vonatkozó tanáccsal segítik elő a célok érvényesülését.</p> <p>A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács jelenleg már 17 fős, amelyben a munkáltatók országos érdekképviselői és az országos gazdasági kamarák három személlyel képviseltetik magukat, így a szociális célkitűzésekkel kapcsolatos javaslatok is becsatornázzhatók. A szakszervezeti oldal képviseletével kapcsolatban felhívjuk a figyelmet, hogy uniós jog értelmében a munkajogviszony kívül esik a közbeszerzési szabályozás hatókörén: a szociálisan felelős közbeszerzés az ajánlatkérői (tehát megrendelői) oldal cselekvési lehetőségeként értelmezhető, nem pedig a munkáltatók és munkavállalók közötti relációban.</p>

¹ <https://www.oecd.org/gov/public-procurement/recommendation/>

A Korruptióellenes Munkacsoport 2023. évi nem konszenzusos (a kormányzati oldal által már elutasított) javaslatok

Sorszám	Almunkacsoport	Kormányzaton belüli témafelelős	Javaslat tartalma	Támogatottság hiányának indoka
			KEHI-é egyáltalán nem, a NAV, az Integritás Hatóság és az ASZ működése csak részben jár a nyilvánosság tájékoztatásával. Ugyanakkor nem világos, hogy mi a hozzáadott értéke a Tanács működéséhez mind a négy szervezet együttes jelenlétének, a Tanács működése igazolta-e a szervezetek szükségességét. Különösen azért vetődik fel a kérdés, mert az említett szervezetek mindegyikének van saját eszköze arra, hogy ellenőrzési feladatokat lásson el, vagy akár kezdeményezően lépjen fel szabályozási kérdésekben. Javaslatunk ezért, hogy csupán az ASZ és az Integritás Hatóság, mint a legerősebb kapcsolódással bíró szervek képviseltesék magukat a Tanácsban. A másik két szerv helyét pedig a témában releváns munkát végző társadalmi szervezet vegye át.	A Korruptióellenes Munkacsoportnak tagja és elnöke is az Integritás Hatóság elnöke, aki egyúttal a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács tagja jelenleg is. A javaslatban említett KEHI, NAV, Integritás Hatóság, ASZ tagságát értelemszerűen az indokolja, hogy ezek a szervezetek olyan nyomozati, vizsgálati, ellenőrzési hatáskörökkel rendelkeznek, amelyek gyakorlása során közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatban kifejtett cselekményeket is vizsgálhatnak. A Tanács tagjaként ezek a szervezetek megoszthatják a tapasztalataikat, és ezzel is részt vehetnek az egységes közbeszerzési jogértelmezést kifejező útmutatók kidolgozásában, ami a Tanács munkájának hangsúlyos részét képezi.
3	Közbeszerzési	TFM	Ezen felül megfontolandó, hogy a szakmai érdekképviselőket és kamarákat túl olyan, a kormánytól és állami szervektől független civil szervezetek, amelyek a Kbt. preambulumban nevesített közérdekű célok tekintetében szakértelemmel rendelkeznek, az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívás, a közbeszerzési dokumentumok, illetve ezek módosításának jogsértő volta miatt kérelmet nyújthassanak be a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz. (Kbt. 148 (2) bek.) Az unió vonatkozó irányelvei a jogorvoslat szükségességének megteremtését legalább azon személyek részére kötelezően biztosítja, akiknek érdekében áll a közbeszerzés elnyerése, ezzel lehetőséget ad a tagállamok részére, hogy tágabban határozzák meg azon szereplők körét, akik jogorvoslattal élhetnek. Az OECD közbeszerzési ajánlásainak VI/3. pontja kifejezetten megemlíti annak fontosságát, hogy külső szereplők is közvetlenül részt vehessenek a közbeszerzési rendszerben az integritás és az átláthatóság növelése érdekében. A magyar jog is ismeri a közérdekű per fogalmát, illetve a közérdekű igényérvényesítést (pl. fogyasztóvédelem, egyenlő bánásmód, környezetvédelem területén). Az ilyen eszközök EU-s szinten is egyre nagyobb jelentőséggel bírnak. A koncepció lényege, hogy saját érdekének jogi képviselésére korlátozottan képes egyének vagy csoport ügyének képviselésében egy harmadik szereplő érvényesíti a közösség érdekét. Ilyen helyzet könnyen előállhat például olyan beruházások esetében, ahol a helyben lakók igényeit nem veszik figyelembe, nem építik be sérülékeny társadalmi csoport szempontjait (pl. a gyerekekét), a természet védelme sérül, vagy kulturális örökség forog veszélyben. Ilyen esetekben fontos érdekérvényesítő szerepet játszhatnak a közérdekű érdekérvényesítők, akik olyan esetben is cselekednek, amikor az állam szervei kapacitás, egyértelmű mandátum, vagy valamilyen más okból nem képesek a közérdek védelmére.	Az Európai Unió közbeszerzési jogorvoslati irányelvei [(I. pl. 89/665/EGK 1. cikk (3) bek] szerint azoknak a részére kell biztosítani a jogorvoslati kérelem benyújtásának lehetőségét, „akiknek érdekükben áll vagy állt egy adott szerződés elnyerése, és akiknek az állítólagos jogsértés érdeksérelmet okozott vagy ennek kockázata fennáll”, ami a civil szervezetek esetén nem teljesül (az unió jog alapján nem kell ügyfélképeséget biztosítani számukra), vagyis az irányelv a javasolt intézkedést nem várja el. Megjegyzendő, hogy a magyar jog már jelenleg is az irányelvinél szélesebb körben biztosít jogorvoslati jogot a szakmai érdekképviselők számára: a Kbt. 148. § (2) bekezdése az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívás, a közbeszerzési dokumentumok, illetve ezek módosításának jogsértő volta miatt biztosítja a jogorvoslati kérelem benyújtásának jogát a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdekképviselői szervezet számára is. Ezen túl nem indokolt ezt a jogot kiterjeszteni, mert a közérdekvédelmi szempontok érvényesítésére a hivatalbóli kezdeményezők széles köre szolgál. A közérdek érdekében történő fellépés pedig a közérdekű bejelentés jogintézményén keresztül bárki számára biztosított. Tehát mind a védelemben részesítendő magánérdek, mind a közérdek védelmére megfelelő jogosult kör áll rendelkezésre. A civil szervezetek nem rendelkeznek törvényi hatáskörrel a közbeszerzési eljárások felügyeletére vagy ellenőrzésére, így hivatalból indított jogorvoslati eljárást nem kezdeményezhetnek. A panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény 1. § (4) bekezdés alapján a civil szervezetek jelenleg is jogosultak közérdekű bejelentést tenni a tárgykörben eljárásra jogosult szervhez (pl. Integritás Hatóság elnöke, Közbeszerzési Hatóság elnöke felé), amit az adott szerv köteles elbírálni, és a megtett intézkedésről (pl. hivatalbóli jogorvoslati eljárás kezdeményezése) a bejelentő civil szervezetet értesíteni. Lényeges, hogy a közbeszerzési jogorvoslat kizárólag a közbeszerzési jogszabályokba ütköző jogsértő magatartásokkal vagy mulasztásokkal kapcsolatban értelmezhető. A helyben lakók igényei, sérülékeny társadalmi csoportok szempontjai, a természet vagy a kulturális örökség védelme csak abban az esetben képezheti közbeszerzési jogorvoslati eljárás tárgyát, amennyiben erre vonatkozó szabályt a közbeszerzési jogszabályok tartalmaznak, általános vagy ágazati (de nem közbeszerzési) szabályok megsértésének vizsgálatára a Közbeszerzési Döntőbizottságnak hatásköre nincs. A fogyasztók kollektív érdekeinek védelmére irányuló képviselői keresetekről szóló, a Korruptióellenes Munkacsoport által hivatkozott (EU) 2020/1828 irányelvben az unió jogalkotó egyértelműen feljogosította a tagállamokat arra, hogy a közérdekű kereset indítására vonatkozó jogot a szervezetek csak olyan

A Korrupcióellenes Munkacsoport 2023. évi nem konszenzusos (a kormányzati oldal által már elutasított) javaslatai

Sorszám	Almunkacsoport	Kormányzaton belüli témafelelős	Javaslat tartalma	Támogatottság hiányának indoka
				körének adják meg, amelyek alapszabályban meghatározott célja a fogyasztók érdekvédelme, valamint igazolni tud 12 hónapnyi, a fogyasztók érdekeinek védelme céljából a kijelölés iránti kérelem benyújtását megelőzően kifejtett tényleges nyilvános tevékenységet. Ebből következően az uniós jogi analógiákban sem szerepel elvárásként, hogy szakmai érdekképviselőkön kívüli civil szervezetek kapjanak bármiféle „közérdekű keresetindítási” jogot.
4	Uniós és nemzeti támogatási programok	TFM	Megvizsgálni annak a lehetőségét, hogyan lehet az egyes támogatások kedvezményezettjeiről statisztikai adatokat gyűjteni és azt publikusan elérhetővé tenni. Az ilyen statisztikai táblázatok az egyes támogatási típusokra szűrhetően tartalmaznák, hogy az adott évben mely piaci szereplők vagy intézmények, milyen konstrukciójú és mekkora összegű támogatás(ok)ban részesültek.	<p>Az egyes támogatások kedvezményezettjeiről szóló statisztikai adatokkal kapcsolatban jelezzük, hogy a palyazat.gov.hu oldalon a következő statisztikák érhetőek el:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eredmények menüpont/Aktuális statisztikák – operatív program szinten mutatja a számszerű adatokat 2. Eredmények menüpont/Támogatott projekt kereső – fejlesztési programok szerint kereshető, a kedvezményezett nevére szűrve lehet az elnyert támogatásról az alábbi adatokat megtekinteni: <ul style="list-style-type: none"> • Pályázati felhívás azonosítója és neve • Projekt azonosítója • Kedvezményezett neve • Projekt címe • Operatív program • Projekt helyszíne • Megítélt támogatás összege • Projekt összköltsége • Támogatásintenzitás • Uniós társfinanszírozási arány és alap • Támogatási kérelem benyújtásának dátuma • Támogatás megítélésének dátuma • Támogatási szerződés hatályba lépése • Forrás • Érintett egyedi célkitűzés
5	Uniós és nemzeti támogatási programok	TFM	Megvizsgálni hogyan lehet standard kiválasztási eljárásrendben meghirdetett felhívások esetében a mérlegelést igénylő – és sokszor szubjektív megítélést is tartalmazható – értékelési szempontok számát csökkenteni.	<p>A támogatáspolitikai intézményrendszer célja, hogy a támogatásra leginkább alkalmas projektek kiválasztása a lehető legkisebb adminisztratív terhet jelentsen, mind a támogatást igénylőnek, mind az intézményrendszernek. A szabályozás ennek megfelelően azt mondja ki, hogy az egyszerűsített eljárásrendben nincs szükség mérlegelést igénylő szempontok meghatározására, az értékelési szempontok vizsgálata akár automatikusan, a monitoring rendszerbe paraméterezett adatok alapján is megtörténhet. Standard kiválasztási eljárásrend esetén a mérlegelést nem igénylő értékelési szempontok mellett elegendő egy mérlegelést igénylő szempont alkalmazása. Ugyanakkor az Európai Parlament és a Tanács (EU) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló 2021/1060 rendelet (CPR) 73. cikkében a kiválasztott projektekkel szemben meghatározott elvárások között számos olyan kritérium szerepel, melynek értékelése alapos mérlegelést igényel. Ilyen például az Alapjogi Charta betartásával kapcsolatos kötelezettségek, vagy a horizontális elvárások teljesítése is. Szintén nem lehet automatikus értékelés keretében vizsgálni, hogy egy projekt költségvetése a szakmai tartalommal összhangban áll,</p>

A Korruptióellenes Munkacsoport 2023. évi nem konszenzusos (a kormányzati oldal által már elutasított) javaslatai

Sorszám	Almunkacsoport	Kormányzaton belüli témafelelős	Javaslat tartalma	Támogatottság hiányának indoka
6	Uniós és nemzeti támogatási programok	TFM	Megvizsgálni annak a lehetőségét, hogy az egyes pályázatok elutasításának oka – az elutasított pályázó anonimitásának fenntartása mellett – publikálhatóvá váljon.	<p>átlátható, kellően részletezett és kalkulációval alátámasztott, költségigénye a piaci árakat nem haladja meg.</p> <p>A javaslat az intézményrendszer számára nagyfokú terhet ró, ha az elutasítás okára vonatkozóan egy olyan összefoglalót szükséges írni, ami megfelelően anonim, mégis érthetően megfogalmazza az elutasítás okát.</p> <p>Ezen túl az elutasítás indoklásában olyan, a támogatást igénylő (vállalkozás) szakmai teljesítményével kapcsolatos információ is megjelenhet, amely az anonimitás biztosításán túl is okozhat később versenyhátrányt a szóban forgó támogatást igénylő számára, különösen a kutatás, a fejlesztés és az innováció területén.</p>
7	Közzadatok nyilvánossága transzparencia és	IM	Alaptörvény 39. cikk (3) bekezdésének felülvizsgálata.	<p>A civilszféra szereplői a közérdekű adatokhoz való hozzáférés korlátozását látják az Alaptörvény kilencedik módosításával bevezetett 39. cikk (3) bekezdésében – amely definiálja a közpénz az állam bevétele, kiadása és követelése –, ezért annak felülvizsgálatát javasolják. (A 2023. januári civil árnyékjelentésben részletesen kifejtettek szerint sérelmezték, hogy a Kúria a Pfv. 20904/2021/5. számú – precedensképes – határozatában fenntartotta, hogy az uniós forrásokból megvalósuló, nemzeti építési beruházásokban részt vevő alvállalkozókra vonatkozó adatokat nem kell kiadni közérdekű adatigénylés keretében.)</p> <p>Az Alaptörvény kilencedik módosításához fűzött indokolás szerint a közpénz fogalmának meghatározása annak érdekében történt, hogy „az alkotmányos szervek gyakorlatában egységesség alakulhasson ki”. A kérdéses új rendelkezés „egyértelműen, világosan és az állami működés egészét átfogóan definiálja a közpénz fogalmát, mely az átlátható közpénz felhasználás garanciája. A meghatározással a fogalom valamennyi alkotmányos, állami és önkormányzati szervre, állami és önkormányzati intézményre kiterjed.”</p> <p>Az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz keretében már vizsgálta az érintett rendelkezés alkalmazását, és a 3258/2022. (VI. 3.) AB határozatában a Kúria Pfv. IV.20.904/2021/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasította. E határozat [40] bekezdésének utolsó mondata szerint: „[...] – az Alaptörvény 39. cikk (3) bekezdésének értelmezett tartalmára figyelemmel – a Kúria az Alaptörvénnyel összhangban állapította meg, hogy nincs olyan szabály, amely az adott esetben gazdálkodó szervek egymás közötti szerződésai egyes adatait közérdekűvé vagy közérdekből nyilvános adattá nyilvánítaná”.</p>
8	Közzadatok nyilvánossága transzparencia és	IM	A közpénzből ellentételezett szerződések körében a teljesítés igazolása, illetve a kifizetés előfeltételeként a szerződésnek és az ahhoz kapcsolódó minden iratnak a közzétételére, valamint ezzel kapcsolatban a NAIH által történő igazolására vonatkozó javaslat.	<p>A közpénzből ellentételezett szerződések adatai korábban és jelenleg is közzétételi kötelezettség alá estek, illetve esnek, azok közérdekű adatigénylés keretében megismerhetők. A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) az Infotv. szabályozását megfelelőnek tartja. A javasolt proaktív, a kifizetés előfeltételeként előírt közzétételre – a Transparency International 2022. évre vonatkozó korrupciós jelentésében hivatkozott szlovák példát leszámítva – nem ismert nemzetközi vagy európai gyakorlat.</p> <p>A közzétételi kötelezettség erősítése érdekében az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóságról és a kondicionalitási eljárás eredményes lezárása érdekében az Európai Bizottság kérésére elfogadott egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi XLIV. törvény létrehozta a Központi Információs Közzadatok-nyilvántartást. A költségvetési szervezetek</p>

A Korruptióellenes Munkacsoport 2023. évi nem konszenzusos (a kormányzati oldal által már elutasított) javaslatai

Sorszám	Almunkacsoport	Kormányzaton belüli témafelelős	Javaslat tartalma	Támogatottság hiányának indoka
				<p>kéthavi rendszerességgel kell közzétenniük a gazdálkodásukkal összefüggő, a törvényben részletesen meghatározott közérdekű és közérdekből nyilvános adataikat a www.kif.gov.hu felületen. A NAIH 2023. február 28-tól az ún. átláthatósági hatósági eljárás keretében ellenőrzi az új közzétételi kötelezettség teljesítését, és annak eredményeképpen százezer forinttól ötvenmillió forintig terjedő közigazgatási bírságot is kiszabhat.</p> <p>A NAIH feladatkörének a javaslat szerinti bővítése indokolatlan terhet róna a NAIH-ra, és a kifizetések jelentős elhúzódnása révén akár a szerződésben foglalt célok megvalósulásának megkérdőjelezéséhez is vezethet.</p> <p>A kifizetés előfeltételeként előírt közzététel a szerződő fél érdekeit is sértheti abban az esetben, ha a közzététel elmaradása miatt nem kapja meg a szerződés szerint neki járó ellenértéket, annak ellenére, hogy szerződés szerinti feladatot teljesítette. (Amennyiben például a vállalkozási szerződést megkötő vállalkozó a szerződés szerinti munkát a szerződés előírásainak megfelelően elvégzi, jár neki a vállalkozási szerződésben meghatározott vállalkozói díj, és ennek kifizetése nem tehető függővé egy, a szerződésben nem szereplő egyéb feltételtől vagy körülménytől.)</p>
9	Közzétételek nyilvánossága és transzparencia	MK	Egyes kiemelt állami szervek sajtókapcsolatok terén folytatott gyakorlatának vizsgálata.	<p>A sajtókapcsolatok terén folytatott gyakorlat vizsgálata egyrészt nem mutat szoros kapcsolatot a nemzeti korruptióellenes stratégiában foglaltakkal, annak tárgyával, másrészt nem ismert ilyen, a civilszféra szereplői által hivatkozott gyakorlat.</p> <p>Magyarországon a sajtó valamennyi képviselője szóban és írásban is felteheti a kérdéseit a kormányzati szerveknek, az erópai gyakorlatban is ritka a Kormányinfo, ahol rendszeres tájékoztatást kap a sajtó.</p>
10	Büntetőjog, büntetőeljárás	IM	<p>Az új pótmagánvád eljárás teljes körű revíziója azzal, hogy különösen az alábbi rendelkezések megváltoztatása indokolt:</p> <p>1. Felülbírálati indítvány elutasítása esetén a jogorvoslat lehetőségének hiánya</p> <p>2. Az Integritás Hatóság kivételével a közhatalmat gyakorló szervezetek kizárása a felülbírálati indítvány előterjesztésére jogosultak köréből (Be. 817/C. § (7) bekezdés)</p>	<p>1. A fellebbezés elutasításáról, illetve az eljárás megszüntetéséről hozott határozat elleni jogorvoslat formája maga a felülbírálat. A felülbírálat egy, a büntetőeljárás rendszerében már eddig is ismert jogorvoslati forma, és tudatos jogalkotói döntés volt, hogy a közhatalom gyakorlásával vagy közvagyon kezelésével kapcsolatos, kiemelt bűncselekmények esetén bevezetett új, külön eljárásban is már ismert, szabályozott eljárási jogintézmények érvényesüljenek. A felülbírálati indítvány elbírálásának a szabályait a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 374. §-a szabályozza. A felülbírálatról a nyomozás során a nyomozási bíró dönt az általános eljárási szabályok szerint is, és a Be. 482. § f) pontja alapján ilyen esetben is ki van zárva a fellebbezés a nyomozási bírói döntés ellen. Ezzel kapcsolatban az új, külön eljárás sem kívánt eltérni a korábbi szabályozástól, különös tekintettel arra, hogy annak külön szakmai indoka sem azonosítható. Jelezni kell továbbá, hogy a Be. 482. § e) pontja szerint szintén ki van zárva a nyomozási bírói döntés elleni fellebbezés abban az esetben is, ha a nyomozó hatóság, illetve az ügyészség kíván hivatalból folytatni egy olyan, korábban már megszüntetett eljárást, amelyben korábban gyanúsításra került sor. Általánosságban kijelenthető tehát, hogy a büntetőeljárás törvény következetes, a jogorvoslatihoz való jogot tiszteletben tartó, ugyanakkor a büntetőeljárás indokolatlan elhúzódnásának elkerülését is szem előtt tartó szabályozási logikája kizárja a további jogorvoslat lehetőségét azokban az esetekben, amikor a nyomozási bíró maga is jogorvoslati fórumként szerepel. Meg kell végül jegyezni, hogy az új eljárásban a felülbírálati indítványt tevő személynek közjogi értelemben nincs jogorvoslatihoz való joga.</p>

A Korrupcióellenes Munkacsoport 2023. évi nem konszenzusos (a kormányzati oldal által már elutasított) javaslatai

Sorszám	Almunkacsoport	Kormányzaton belüli témafelelős	Javaslat tartalma	Támogatottság hiányának indoka
			<p>3. Az Integritás Hatóságot is ideértve valamennyi közhatalmi szervezet kizárása a vádindítvány előterjesztésére jogosultak köréből (Be. 817/J. § (2) bekezdés)</p> <p>4. A vádindítványra vonatkozó, az ügyészség által emelt vádhoz képest megszorítást tartalmazó rendelkezések</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vádindítvány megalapozottságának a vizsgálata (Be. 817/O.-817/P. §) <p>- A vádindítvány előterjesztője fellebbezési jogának és rendkívüli perorvoslat kezdeményezésére irányuló jogának a kizárása (Be. 817/T. § és 817/V. §)</p>	<p>2. A közhatalmat gyakorló szervezetek vádindítvány benyújtására nem jogosíthatók fel az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján. Ebből kifolyólag felülbírálati indítvány benyújtására feljogosítani sincs értelme őket. Az Integritás Hatóság kivételként történő szabályozása is elsősorban az Európai Bizottsággal folytatott tárgyalások eredményeként került be az eljárásba.</p> <p>3. A javaslat alkotmányossági akadályokba ütközik. Az Alkotmánybíróság által az ügyészség vádmonopóliumának érvényesítése kapcsán a pótmagánvádas eljárás kereteivel kapcsolatban megállapított alkotmányos követelményekkel egyezően, az új szabályozás kizárja, hogy az állam, illetve közhatalmat gyakorló szervek az új eljárás szabályai szerint fellépjenek. Lásd: 42/2005. (XI. 14.) AB határozat, ABH 2005. 504. 525-526. legutóbb megerősítette: 3030/2020. (II. 24.) AB határozat.</p> <p>Fontos jelezni, hogy az új szabályozás kapcsán ezt a követelményt, az új szabályozást bevezető, a kondicionalitási eljárással összefüggésben a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény módosításáról szóló 2022. évi XLII. törvény előzetes normakontrollját elvégző 28/2022. (XI. 8.) AB határozat indokolásának [32] és [34] pontjai alapján az új szabályozás alkotmányosságának egyik fontos elemeként állapította meg.</p> <p>Vádindítvány megalapozottságának a vizsgálata (Be. 817/O.-817/P. §)</p> <p>4. A vádindítvány megalapozottságának a vizsgálata fontos garanciális szabály a tisztességes eljárás szempontjából. Az új külön eljárásban ugyanis olyan helyzet állhat elő, hogy az adott bűncselekmény kapcsán első alkalommal a vádindítványban kerülne megnevezésre az a személy, akit a vádindítvány benyújtására jogosult a bűncselekmény elkövetésével gyanúsít. Könnyen elképzelhető ugyanis, hogy a korábban, a nyomozó hatóság, illetve az ügyészség által két alkalommal is megszüntetett eljárásban nem került sor senkinek a gyanúsítására. Ha a jogalkotó nem építette volna be a vádindítvány megalapozottságának a vizsgálatát az eljárásba, akkor enélkül az a helyzet állna elő, hogy a vádindítvány benyújtására jogosult személy külső kontrollt nélkülöző döntésén múlna, hogy ki válik az eljárás terheltjévé. A megindult bírósági eljárásban pedig nincs olyan lehetőség, hogy a tartalmilag megalapozatlan, azonban formai szempontból vissza nem utasítható vádindítvány vonatkozásában a bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül hozzon döntést. Adott esetben tehát olyan személy is megnevezhető lenne vádlottként, akinek semmilyen bizonyíték nem szól a bűnössége mellett. Tekintettel arra, hogy az új külön eljárásban a vádindítvány benyújtására jogosult és a vádindítványban megjelölt személyek között többnyire teljes mértékben hiányzik a pótmagánvádas eljárást megalapozó sértett-terhelti viszony, ezt a vádindítványban megjelölhető személyi kört parttalanná teheti. E helyzetet ki kell zárni, amely célt szolgálja a vádindítvány megalapozottságának vizsgálata.</p> <p>Tekintettel arra, hogy a közhatalom gyakorlásával vagy közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmények esetén irányadó külön eljárás önmagában is egy korrekciós, – az ügyészség és a felettes ügyészség beavatkozási lehetőségére is tekintettel háromfokú – jogorvoslati jellegű</p>

A Korrupcióellenes Munkacsoport 2023. évi nem konszenzusos (a kormányzati oldal által már elutasított) javaslatai

Sorszám	Almunkacsoport	Kormányzaton belüli témafelelős	Javaslat tartalma	Támogatottság hiányának indoka
			<p>- Túlzottan rövid eljárási határidők (vádindítvány benyújtására két hónap (Be. 817/M. §), felülbírálati indítvány (Be. 817/C. § (1) bekezdés) és ismételt felülbírálati indítvány (Be. 817/H. § (3) bekezdés) benyújtására 1 - 1 hónap)</p> <p>- A vádindítvány benyújtására vonatkozó lehetőség kizárása a 2022. december 31-ét megelőzően tett feljelentések és a 2022. december 31-ét megelőzően indult eljárások esetében (Be. 876/C. § (2) bekezdés)”</p>	<p>külön eljárás, ezért a szabályozás nem biztosíthat az eljárást lezáró határozatok ellen újabb jogorvoslati lehetőséget.</p> <p>Meg kell végül jegyezni, hogy az új eljárásban felülbírálati indítványt tevő személynek közjogi értelemben nincs jogorvoslathoz való joga.</p> <p>A jogalkotó megítélése szerint nem engedhető meg, hogy tovább legyen folytatható az eljárás az új fellebbezési vagy rendkívüli jogorvoslati eszközökkel egy olyan személy esetében, akinek három alkalommal állapította meg az ügyészség, illetve a bíróság, hogy a bűnössége nem állapítható meg.</p> <p>Az új szabályozás kialakítása során kiemelt szempont volt annak biztosítása, hogy az új eljárási eszköz révén ne alakuljanak ki olyan helyzetek, amikor túlzottan hosszú ideig marad függőben az a kérdés, hogy egy adott cselekmény kapcsán folyamatban van-e büntetőeljárás vagy sem. Ugyanis a jogbiztonság ellen hatna, ha a büntetőeljárás folytatásának szükségessége kérdésében évekig folytatott felülvizsgálati eljárásra lenne lehetőség. Figyelemmel kell lenni arra a helyzetre is, amikor a nyomozó hatóság vagy az ügyészség által megszüntetett eljárásban volt már gyanúsított. Ilyen esetben konkrét személy vonatkozásában válna elfogadhatatlanul hosszú ideig bizonytalanná, hogy ő az eljárás terheltje-e vagy sem.</p> <p>A felülbírálati indítvány benyújtásával kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy az új szabályozás nem várja el az indítvány benyújtójától, hogy a feljelentést elutasító vagy az eljárást megszüntető határozatban tett megállapításokat tételesen cáfolja, illetve, hogy a bűncselekmény elkövetését büntetőeljárási értelemben bizonyítsa. A felülbírálati indítvány alapjául szolgáló határozatot a nyomozási bírónak teljeskörűen, a felülbírálati indítvány tartalmától függetlenül felül kell bírálnia. Ezért ennek benyújtása esetén egészen biztosan nem lehet indokolt hosszabb határidő biztosítása.</p> <p>Végül meg kell jegyezni, hogy az általános eljárási szabályok a felülbírálati indítvány benyújtására nyolc napos határidőt állapítanak meg [lásd Be. 374. § (2) bekezdés], amelyhez képest az új szabályozás szerinti határidő hosszabb.</p> <p>Az átmeneti szabály felülvizsgálatával kapcsolatban hazánk vállalt tette az Európai Bizottságnak.</p>